

NR 6 1997

[Domänerna fortsätter väcka känslor](#)

[Diktatorn har blivit Mister](#)

[Här hittar du mer information](#)

[Grupperingarna som verkar för Internet i Sverige](#)

[Många på flera stolar](#)

[Att göra webbsidor -](#)

[det är enkelt, men också svårt!](#)

[Typiska eller snitsiga snitt?](#)

[SUNET gör om sina sidor](#)

[Många nya datatermer](#)

[Sunettens frågelåda: Är jag redan](#)

[accepterad som student?](#)

[Som i en liten ask](#)

[Nya faxbegränsningar](#)

[På tal om avtal](#)

[Prickfri julgris](#)

DOMÄNERNA FORTSÄTTER VÄCKA KÄNSLOR

Domännamnsdebatten har dragit fram likt en höststorm runt landet.

Förr var det den enkla organisationen som upprörde. Idag är det den föreslagna nyordningen som ifrågasätts.

Somliga har t o m anat en smaskig affär med ingredienser av makt, pengar och hemlighetsmakeri.

Historien har sin början 1986. Det året fick datateknikern Björn Eriksen ansvaret för registreringen under den svenska toppdomänen .se

Han fick uppdraget av IANA - Internet Assigned Numbers Authority - IANA ansåg att Björn var den mest lämpade för uppgiften.

Flitigt och nitiskt har han också skött sitt uppdrag.

Men Internets explosionsartade utveckling har naturligtvis också påverkat Björns arbetssituation.

På senare år har han inte ens haft tid att ta emot telefonsamtal!

Ett faktum som inte bara datajournalister ogillat - de som inte fått den domän de önskat sig, har många gånger velat prata av sig.

Stöd från utredningen

Insikten att en ensam person inte kan sköta domänregistreringen i Sverige har funnits länge.

Under året som gått har därför internetintressenterna i Sverige - med gemensamma krafter - formulerat ett förslag till nyordning.

Det förslaget stöds också av den s k Internetutredningen.

Av tidningsdebatten att döma har en del datajournalister inte varit lika entusiastiska.

Internetintressenternas förslag går ut på att en stiftelse inrättas och att det under den stiftelsen bildas ett aktiebolag, som får det operativa ansvaret för domänregistrering.

Eftersom förslaget kommer från branschen är det kanske inte så konstigt att branschen slukat det med hull och hår.

Redan i gång

Stiftelsen är redan bildad! Och bolaget har dragit igång!

Stiftelsen heter Stiftelsen för Internets infrastruktur, II-stiftelsen.

Bolaget heter Network Information Centre Sweden AB, NIC-SE.

Två nya förkortningar att hålla reda på i den förkortningstäta nätvärlden.

- Varför har ni så bråttom? Ni borde åtminstone respektera Internetutredningens remisstid, har en del kritiker hävdad.

- Det är bråttom! Och förslaget har i princip inget med Internetutredningen att göra. Domänförslaget bygger på regeringens önskan att branschen i samråd ska finna en fungerande lösning. Att sedan Internetutredningen stöder förslaget är givetvis glädjande, har de ivrigaste pådrivarna förklarat.

Domänförslaget har också fått annan kritik - alla gillar inte att det snart kommer att kosta pengar att ha en domän.

- 250 kr om året låter inte så mycket. Men 250 kr om året från 50.000 domänägare blir med tiden en rejäl summa pengar. Vad ska Stiftelsen och bolaget göra med miljonerna, har kritiska röster frågat sig.

- Att sätta rätt pris på en domän är svårt. Faktureringen får ju inte bli en förlustaffär, har stiftelsens ledamöter försvarat sig.

De har även hänvisat till stiftelseurkunden som säger att eventuella överskott ska gå till forskning och utbildning inom Internetområdet.

Domänavgiften har också en annan funktion att fylla:

- Med den årliga avgiften, rensar vi registret från "passiva" domäner. De som betalar avgiften använder också sin domän, får man förmoda.

Överraskande angrepp

I svallvågorna efter domändiskussionerna har KTH fått en JK-anmälan på halsen.

Det är signaturen Zorro som slagit till. Enligt Zorro är domänregistret värt flera hundra miljoner kronor - och sådana belopp får KTH inte skänka bort utan regeringens tillstånd, menar Zorro.

Än har JK inte reagerat på Zorros skrivelse.

Det finns ju en del att tänka på:

Är det KTH som ägt registret?

Eller är det en privatperson som gjort det?

Om registret inte är statlig egendom - ska då JK över huvud taget vidta några åtgärder?

Hur mycket är registret värt?

Flera hundra miljoner eller enbart de tusenlappar som registrets skivminne kostar?!

Sunetten väntar med spänning på JK:s reaktion. **LF**

DIKTATORN HAR BLIVIT MISTER

Historiens diktatorer kännetecknas inte av tystlåtenhet.

Om jag och datajournalisterna läst samma historieböcker, måste Diktatorn på Internet vara undantaget som bekräftar regeln.

Att tystnad stimulerar mytbildningen lärde oss redan Den Gudomliga.

Men alla tystlåtna kan inte räkna med lika fina smeknamn. Domänregistreraren Björn Eriksen utnämndes för något år sedan till Diktatorn på Internet.

Den utnämningen förbegick Björn med - ja, just det... tystnad.

Särskilt pratglad har han aldrig varit.

Folk i branschen höjde på ögonbrynen, när Internetguiden en gång utlovade en intervju.

- No comments, sa han bara.

Fast alla i branschen vet att Björn har mycket att säga - inte bara att säga till om.

Det visade han i ett novemhernummer av Computer Sweden, där han - över ett helt uppslag(!) lyckades göra domännamnsproblematiken begriplig.

Det gjorde han så bra att tidningen gav honom ett nytt smeknamn: Mister Internet.

Diktatorn har blivit en respekterad herre. **LF**

HÄR HITTAR DU MER INFORMATION

Nyordningen kring domänregistreringen finns givetvis dokumenterad på webben.

På följande adresser finns mer information att ta del av:

Stiftelsen för Internets infrastruktur, Ii-stiftelsen har webbadres- sen <http://www.nic-se.se/Ii-stiftelsen/>

Bolaget NIC-SE har också en webbplats, www.nic-se.se

Om den interimistiska gruppen Domännamnsregler i Sverige berättas det på adressen: www.nic-se.se/Ii-stiftelsen/drs.html

---

GRUPPERINGARNA SOM VERKAR FÖR INTERNET I SVERIGE

**Det är många olika grupperingar som arbetat för att Internet i Sverige ska fungera.
Sunetten försöker förklara hur allt hänger ihop.**

SNUS. [Swedish Network Users Society](#) är en ideell förening med nätverksentusiaster. SNUS arrangerar varje år mässan Interoperabilitet. Det var SNUS som under sina första år skapade förutsättningar för kommersiella Internetleverantörer i landet. Tele2 nappade först på affärsidén, sedan följde andra operatörer efter.

SOF. Swedish Operators Forum är en arbetsgrupp inom SNUS. SOF är ett forum för alla Internetleverantörer i Sverige. Även SUNET finns med i SOF.

SUNET. Det svenska universitetsdatornätet tillhör Internetpionjärerna i landet.

Internic. Internet Network Information Center är namnet på Internets ursprungliga informationscentral. Se www.internic.net! En svensk Internic-sida finns också, www.internic.se. Där har det svenska domänregistret haft sin hemvist under det senaste året.

ISOC. Internet Society har sin bas i USA - det är en ideell förening för privatpersoner, företag och organisationer. En svensk avdelning av Internet Society finns också, ISOC-SE. I planeringsskedet var tänkt att ISOC-SE skulle få plats under SNUS-paraplyet - men eftersom moderorganisationen i USA eftersträvar en likartad struktur över hela världen bildades ISOC-SE.

KTHNOC. [KTH Network Operation Center](#), är ett av flera Network Operations Centers i världen. På KTHNOC arbetar de personer som ansvarar för driften av datornäten SUNET, NORDUnet och Ebone.

D-GIX. Vid KTH finns också det som kallas Distributed Global Internet Exchange ([D-GIX](#)). D-GIX är en av de större knut-punkterna i Europa - alltså inte enbart en angelägenhet för svenska Internetleverantörer.

II-stiftelsen. Stiftelsen Internets infrastruktur har bildats på initiativ från landets Internetintressenter. Stiftelsens uppgift är att ge do-mänregistreringen en stabil, organisatorisk bas att verka från. Stiftelsen har också bildat ett aktiebolag, NIC-SE, som har det operativa ansvaret för domänregistreringen.

NIC. Runt om i världen finns flera Network Information Center. De svenska bolaget, NIC-SE, har ansvaret för att domänregistreringen i landet fungerar.

DRS. Domänregler i Sverige heter den grupp som utformar reglerna för domänregistrering i landet. DRS har till sig knutit ledamöter med olika specialkunskaper. Där sitter man inte enbart tekniker.

Netnod. Aktiebolaget [Netnod](#) etablerar och driver nationella Internet- knutpunkter.

Syftet med nationella knutpunkter är att få hög säkerhet i de centrala delarna av Internet i Sverige.

Risken för ett totalt sammanbrott i näten på grund av beroendet av en central förmedlingsresurs har eliminerats genom att de nationella knutpunkterna är dubblade.

Inledningsvis har knutpunkten (även kallad D-GIX) i Stockholm dubblats.

MÅNGA PÅ FLERA STOLAR

Många bokstavskombinationer verkar för Internet i Sverige.

Men det är också många enskilda personer som sitter som representanter för flera olika organisationer.

Låt oss ta några exempel:

Östen Frånberg, till vardags på Ericsson, är ordförande i SNUS, ISOC-SE och i II-stiftelsen.

Två ideella föreningar och en stiftelse har fått en del journalister att bakom Östens lugna fasad ana en makthavare med pampfasoner(!).

Även SUNET-folket är rikligt representerat.

Hans Wallberg, UMDAC, är föredragande i SUNET-styrelsen, han sitter också i SNUS, II-stiftelsen, ISOC-SE samt i Netnod.

Olle Thylander, Högskoleverket, är sekreterare i SUNET:s styrelse, i ISOC-SE och i II-stiftelsen.

- Är det bra att så många sitter på flera stolar, frågar vi den ende icke-stockholmaren i Internet-Sveriges olika organ.

Så här svarar Hans Wallberg:

- Det finns givetvis samordningsfördelar. Men för egen del skulle jag givetvis föredra om fler kunniga och partsneutrala personer engagerade sig för Internet i Sverige, säger Hans och fortsätter:

- När jag säger kunskap tänker jag inte inte bara på kunskap om webben. För att få Internet att fungera måste man också veta en hel del om routrar, kablage och andra teknikaliteter.

ATT GÖRA WEBBSIDOR - DET ÄR ENKELT, MEN OCKSÅ SVÅRT

- Att göra webbsidor är enkelt, utropar medierna.

Allra enklast blir det när någon glad entusiast i tv-rutan skapar sin webbsida med några få tangenttryckningar.

Men så enkelt är det inte!

Det är i själva verket riktigt svårt - i varje fall om man vill skapa en webbsida som utger sig för att vara designad.

Av dagens webbsidor vågar jag påstå att merparten saknar design! De flesta sidorna har hamnat på webben som en slags lagervara - vilket i och för sig kan vara gott nog.

Webben som dokumentarkiv ska inte föraktas!

Att många av dagens webbsidor saknar design har flera naturliga förklaringar.

För det första finns det inga designverktyg för webben, som kan mäta sig med pappersvärldens etablerade program.

Frågan är om vi någonsin kommer att få sådana webbverktyg?

För även om webbvärlden är datoriserad, så är den långt ifrån homogen.

- Somliga har en PC, andra har en Mac.
- Somliga har en stor bildskärm, andra har en liten.
- Somliga har Internet Explorer, andra har Netscape.
- Somliga har en ny webbläsare, andra har en äldre version.

Variationsmöjligheterna gör att en webbsida som ser genomtänkt ut vid en dator, ändå kan ge ett förvirrat intryck vid en annan.

En genomarbetad webbsida ska givetvis inte förvirra en enda surfare?!

Att klara av det är inte lätt.

Svårigheterna har gjort att en hel del webbyråer dykt upp på marknaden.

Många gör ett bra jobb. Men det finns också konsulter som inte borde vara det.

Konsulter som kan sitt jobb, och konsulter som inte kan sitt jobb, har bara en sak gemensamt: de tar bra betalt!

Vad ska man tänka på?

Webbsidan är en informationskanal med egna förtjänster - och egna svagheter.

Likheterna med en vanlig trycksak är inte många.

Trycksaken formulerar sitt budskap på ett papper i ett visst format, webbsidan formulerar sig på en yta som är lika elastisk som ett gummiband.

Medan trycksakens typsnitt, färger och format bestäms av producenten, kan varje enskild surfare påverka webbsidans typsnitt, färger och format.

Granska inställningsmöjligheterna i din egen webbläsare och du ska finna att det finns otaliga möjligheter att göra justeringar som tillfredsställer din smak - och din synskärpa.

Vad ska man då ha i åtanke när man ska skapa webbsidor som fungerar lika bra i olika datormiljöer?

För det första bör man utforma sina webbsidor med omtanke om dem som har små bildskärmar!

Det är mycket lättare att läsa en liten webbsida på en stor bildskärm, än att läsa en stor webbsida på en liten skärm.

De som har stor erfarenhet av webbproduktion brukar rekommendera webbsidor med en bredd mellan 470 och 625 pixlar.

Tar man fasta på den rekommendationen - vilket kan vara klokt - visar det sig att rekommendationen inte är absolut precis.

- 470 pixlar på en Mac blir 16,6 cm på bildskärmen

- 470 pixlar på en PC blir bara 12,4 cm på skärmen

Skillnaden - mer än 4 cm - kan givetvis påverka webbsidans design.

Det som ser bra ut i en miljö, kan se slarvigt ut i en annan.

Radlängden

Formatskillnaden - som beror på att PC-skärmen och Mac-skärmen använder sig av olika dpi (dots per inch) - gör att webbdesign kräver mycket mer eftertanke än trycksaksdesign.

Trots alla variationer är det ändå samma designmässiga tumregler som gäller för webben och trycksaken.

Bra design handlar i första hand inte om estetik och skönhet - bra design ska framför allt öka läsbarheten!

Läsbarheten påverkas bl a av radlängden. Du vet väl att ingen rad bör ha fler än 60-talet tecken (eller 10-talet ord).

Långa rader - på stora skärmar - tröttar ut ögat. Det är kort sagt svårt att hitta från ett radslut till en radbörjan.

Man tappas fort läslusten om man hoppar över en rad, lika tröttsamt är det att läsa samma rad två gånger!

På webben kan man skapa korta rader på olika sätt.

Vanligast är kanske att i någon HTML-editor redigera texten i kolumner (s k tables).

Läs gärna om kolumner på <http://junior.apk.net/~jbarta/tutor/tables/index.html>

En annan är att lägga in s k break-taggar - hur man gör det berättas på: <http://junior.apk.net/~jbartatutor/makapage/lesson03.html#linebreak>

Med breaktaggar kan du skapa eleganta radfall, som många gånger - tyvärr - bara är en fröjd för det egna ögat - förnöjsamheten är inte alltid lika stor bland dem som sitter i helt andra datormiljöer

Det som från din arbetsplats ser strukturerat och elegant ut, kan hos en person med annan utrustning ge ett obegripligt och hafsigt intryck.

Var det någon som sa att webbdesign är lätt som en plätt?

Typiska typsnitt

Valet av typsnitt kräver också ett stort mått av eftertanke.

Grundregel nummer 1:

Undvika kursiva stilar!

Grundregel nummer 2:

Använd dig av de typsnitt som finns i datorns grunduppsättning.

Tyvärr är det en regel med många undantag.

En PC har ju inte samma typsnittsuppsättning som en Mac, en gammal dator har inte samma uppsättning som en ny.

Under nästa rubrik hittar du mer värdefull information om du vill skapa en webbsida med läsbara typsnitt för Mac och PC.

Var försiktig med bilder

Det är också möjligt att spara en rubrikrad som en bild.

En bild är en bild i alla miljöer, så långt är allt gott och väl... men en bild tar också mycket mer plats på nätet.

Ju fler bilder i gif- och jpeg-format, desto längre får surfaren vänta för att kunna ta del av den information sidan vill förmedla.

Man brukar säga att en ren textsida på webben kräver 1 Kb. Jämför det med en glad liten gubbe som ensam behöver 9 Kb!

Med många glada gubbar och gummor, kan väntetiden bli lång.

Allra längst blir väntetiden för dem som sitter bakom ett modem - och det gör faktiskt en majoritet av alla surfare... än så länge.

Därför är det ingen dum tanke att skapa sina webbsidor bakom ett långsamt modem!

De webbmakare som lär sig vänta, lär sig också att undvika onödiga bildfiler. **LF**

TYPISKA ELLER SNITSIGA SNITT

Med taggen <FONT FACE> kan man ange andra typsnitt än webbläsarens förinställda alternativ.

Om det ska fungera gäller det att välja vanliga typsnitt - sådana som finns i både Mac och PC:

Mac-snitt PC-motsvarighet

Helvetica Arial

Times Times New Roman

Courier Courier New

Symbol Symbol

Geneva MS Sans Serif

New York MS Serif

Chicago Ingen motsvarighet

Zapf Dingbats WingDings

Palatino Ingen motsvarighet

Taggen <FONT FACE="Arial, Helvetica> ger typsnitt som finns installerade i både Mac och PC.

Taggen <FONT FACE= "Galliard"> känner inte lika många datorer igen.

Sunettens brödtext - Galliard - levereras inte som standard i någon dator.

När webbläsaren inte hittar det önskade typsnittet i din dator, väljer den istället webbläsarens förinställda alternativ.

Det brukar mestadels handla om varianter av typsnitten Times och Courier.

SUNET GÖR OM SINA SIDOR

SUNET ska strukturera om sina webbsidor.

Förhoppningen är att framtidens SUNET- sidor ska få en enhetligare och mindre teknifierad struktur.

Arbetet med SUNET-sidorna görs som ett projekt, drivet av datacentralen i Umeå.

Till projektet har också en liten referensgrupp knutits. Den ska fungera som ett slags bollplank med erfarenhet från olika datormiljöer.

I referensgruppen ingår:

- Mats Dufberg, KTH
- Lennart Forsberg, Umeå
- Torgny Hallenmark, Lund
- Marianne Ladenvall, Borås
- Frans Lettenström KB
- Olle Thylander, Högskoleverket

I första skedet ska de som ingår i gruppen få ge sina synpunkter på ett utkast som är långt ifrån fulländat!
Det aktuella utkastet är gjort i Mac- och Netscapemiljö - så i PC- och Unix-miljö lär det resultera i en hel del konstigheter!?

Det är ju av misstagen man lär sig...

Sunettenläsare som vill ta en titt på utkastet till referensgruppen kan klicka sig till www.umdac.umu.se/~lfg/SUNET/SUNET.html

Förslaget - som än så länge är allt annat än komplett - ger i alla fall en hum om de tankar som just nu är aktuella.

Du som har synpunkter hör förstås av dig till [Sunetten](#).

MÅNGA NYA DATATERMER

Den svenska datatermgruppen fortsätter att leverera språkliga rekommendationer.

Från sin egen webbplats, <http://www.nada.kth.se/dataterm/> avråder gruppen användandet av ordet "hemsida".

Sunetten citerar:

"Termen hemsida (eng. home page) används idag för flera helt olika begrepp: in-gångssida, startsida, webbsida och webbplats (se respektive artikel). Det är därför lämpligare att precisera vad man avser genom att använda någon av dessa termer".

Ordlistan har även fått påfyllning.

Några exempel:

appletprogram

Litet program med begränsad funktion. Använd applet- program eller miniprogram i stället för applet.

cache

tillfällig lagringsplats där datorn lägger viss information för att ha den snabbt tillgänglig. Använd cache för eng. cache (memory). I de fall då den fysiska enheten (minneskretsen) avses kan även cacheminne användas. Cache rimmar på krasch och böjs en cache, cachen, flera cachar, cacharna.

hackare

person som är mycket skicklig i att göra egna program eller ändra i andras program, ofta med inslag av perfektionism. Använd hackare för eng. hacker. Som verb används hacka. Jfr knäckare.

Sunettens frågelåda: ÄR JAG REDAN ACCEPTERAD SOM STUDENT?

Jag såg att studenter kan få billig Internetanslutning via Telenordia.

Kan jag, som går sista året på gymnasiet, också utnyttja den möjligheten?

Svar: Nej. Avtalet mellan SUNET och Telenordia gäller endast dem som studerar vid statliga, svenska högskolor och universitet.

Aktuella högskolor och universitet ska också ha examinationsrätt, i enlighet med Högskoleverkets bestämmelser.

Nu har alla som studerar fått fina Internet- möjligheter via Telenordia.

Är det inte dags för SUNET att göra något för de anställda också?

Svar: Vid sitt senaste sammanträde - nu i december - beslutade SUNET:s styrelse att undersöka om det finns förutsättningar för ett sådant avtal.

Bland de problemområden som ett avtal för anställda kan föra med sig, finns bland annat de regler som har med förmånsbeskattning att göra.

Jag har haft tillgång till Internet via modempoolen på jobbet. Det har fungerat ända tills jag -för privata ändamål, skaffade ett kommersiellt surfpaket.

Efter att ha försökt installera det har jag ingen som helst Internet-förbindelse - inte ens via jobbet. Vad har hänt?

Svar: Förmodligen har ditt kommersiella surfpaket under installationsprocessen ändrat de inställningar du behöver för att få kontakt med modempoolen på ditt jobb.

Gissningsvis har du också försummat några av de inställningar som de kommersiella paketet kräver.
Läs manualen en gång till!

Skulle du inte få kontakt med någon av modempoolerna, finns det två utvägar:

- slå en signal till den kommersiella leverantörens helpdesk.
- prata med någon internetfreak på ditt jobb som kan tala om vilka inställningar som ska justeras.

Det går nämligen mycket bra att surfa mot två olika modempooler - men bara mot en i taget, förstås!

Om du har en Mac finns ett program som heter FreePPP - det är tillgängligt via nätet.

FreePPP kan installeras så att du med enkla klick kan skifta telefonnummer. Om det tutar upptaget från den ena modempoolen kanske det finns plats på den andra?

De flesta postprogram, t ex Eudora, kan också skapa flera brevlådor - du kan skaffa en privat postlåda och en låda för tjänstebruk.

För att göra de inställningar som behövs, kan det vara klokt att först fråga någon datorkunnig i din närmaste omgivning.

SOM I EN LITEN ASK

You take care of your nails.

We take care of your mails.

På SUNET-kansliet i Umeå ligger ett antal små askar med ovanstående budskap på ena sidan.

Vad kan askarna innehålla?

Gissa gärna genom att skicka e-post till [Sunetten](#).

Du som gissar rätt på innehållet får givetvis en ask som belöning.

OBS! Även om du svarar snabbt, kan du inte räkna med askleverans före den 24 december.

Om asken inte skulle anlända på julafton, kommer den säkert på annan dag.

NYA FAXBEGRÄNSNINGAR

Vid sitt sammanträde i december beslutade SUNET:s styrelse att - som ett försök under 1998 - införa vissa begränsningar av faxtrafiken.

Begränsningarna som införs ligger i linje med de tankegångar som framfördes i förra Sunetten.

Faxanvändarna kommer att delas in i tre kategorier:

1. De som sitter på en SUNET-domän och finns registrerade i SUNET:s elektroniska katalog.
2. De som sitter på en SUNET-domän, men inte är registrerade i den elektroniska katalogen.
3. De som inte sitter på en SUNET-domän.

Den första kategorien kommer att ges frikostiga faxmöjligheter, den andra kategorin får begränsade faxmöjligheter.

Den tredje kategorins faxmöjligheter kommer att bli mycket begränsade.

PÅ TAL OM AVTAL

Avtalet som ger landets studenter tillgång till Internet via Telenordia, börjar få allt större genomslagskraft.

- Vi känner av trycket från studenterna redan nu, men vi är beredda på en större anstormning i början på nästa termin, säger Elisabet Järstrand på Telenordia förhoppningsfullt.

Avtalet mellan SUNET och Telenordia har också fått många högskolor och universitet att besluta sig för att avveckla de egna modempoolerna.

Några få högskolor har också låtit meddela att de erbjudits fördelaktigare villkor från andra leverantörer än Telenordia.

- De har ringt och berättat att deras studenter erbjudits Internetuppkoppling utan att behöva betala en enda krona, säger Hans Wallberg utan att låta särskilt imponerad.

- Visst har man rätt att bli glad, när man får någonting som är gratis. Men innan man nappar på sådana erbjudanden, kan det vara klokt att i detalj granska vad som döljer sig bakom givmildheten, fortsätter han.

Hans menar att ett Interneterbjudande, som bara berör dem som bor inom högskolans riktnummerområde inte alls kan mäta sig med överenskommelsen mellan SUNET och Telenordia.

- Vårt avtal är rikstäckande. Oavsett var man bor i landet, oavsett var man studerar, är det lokalsamtalstaxa som gäller under hela studietiden.

Det uppskattar säkert alla som distansstuderar, men också de som har ferier eller är ute på examensjobb.

SUNET och Telenordia har även detaljreglerat kraven på kapacitet och tillgänglighet.

Det innebär bl a att avbrott som varar i mer än en timme per månad, ger studenten en avgiftsfri abonnemangsmånad per påbörjad timme!

Telenordia har också en bemannad helpdesk, som är öppen helgfri måndag-fredag kl 8-21 samt lördag-söndag kl 11-16.

- Beställarens skall få svar på normala frågor inom 30 minuter, heter det i avtalstexten.

PRICKFRI JULGRIS

Ett e-mail som kom ifran Granna

sa: Grisen far gaster att stanna.

Sma rodvita rander

gor hal i ens tander.

Sa tandlakarn tjanar nog manna?

LF

VAR SÅ GOD OCH SURFA

Ett litet axplock med webbsidor kring många olika ämnesområden.

Lär dig göra webbsidor

<http://www.hotwired.com/webmonkey/teachingtool/>

Hotwired ger en lektion i konsten att göra en webbsida

Höga Kustenbron

<http://www.connection.se/hoga-kusten/livedok/>

Bilder från bron och en berättelse från Maui.

Effektfullt?

<http://www.sigsoftware.com/emaileffects/>

EmailEffects är ett program som kan skapa illustrationer i dina e-postbrev.

Pressen och prinsessan

<http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/shows/royals/>

Journalistisk djupdykning i efterdyningarna kring den tragiska bilolyckan.

Revolutionärt

<http://www.pbs.org/ktca/liberty>

<http://revolution.h-net.msu.edu>

Två webbplatser om den amerikanska revolutionen.

Ung kunskap

<http://www.ssdesign.com/parentspage/greatsites/amazing.html>

Mer än 700 länkar till till ungdomliga och lärarrika webbplatser.

SUNET & SÅNT

Skanska gjorde det.

Flakt likaså.

En del hävdar att Nordbanken också varit förutseende.

Stora svenska företag tar ofta bort prickarna från de svenska tecknen.

Man skulle kunna tro att prickarnas försvinnande är ett resultat av Internets utbredning.

Men så enkelt är det inte.

Ta Helsingborg till exempel. På Kalle Svenssons tid var Hälsingborg ett storlag.

Andra städer har förändrat sin stavning i en annan riktning - på pricken tvärt om, skulle man kunna säga.

Det vet gefleborna.

Och det vet alla som bor i mitt vackra län. För länge sedan hette det Westerbotten.

Jag längtar inte till den tiden, i dagens domänhysteriska tillvaro längtar jag bara till den stavningen. Westerbotten är faktiskt en kulturbygd - inte en skrotad gammal registreringsskylt vid namn ac.

Jag vill tro att ni som bor i Skane och Jonkopings lan delar den åsikten?

Inte långt från Jönköping ligger för övrigt Habo, kommunen som fick stora bekymmer när de ville registrera en egen domän.

Utan ett enda svenskt tecken i sitt namn fick Habo ändå inte heta Habo - den domänen var redan upptagen av Håbo.

Det krävs - bokstavligt talat - ett stort mått av kommunalt samförstånd för att lösa sådana konflikter.

Det eleganta samförståndet kan beskådas på webbadressen: www.habo.se

Att det har sina risker att strunta i de egenartade svenska prickarna, har också andra kommuner fått erfara.

Det känner en del skåningar till.

Jag vet inte vilka nätförbindelser Hörby har - men tar man bort prickarna tyder det mesta på lösa förbindelser.

Även i Åsele finns det risk för missförstånd. Utan den lilla ringen kan jag nästan ana en baktanke.

Prickfria ord är tyvärr inte alltid felfria.

Det är något som man får acceptera i domänernas värld.

Fast alla tokigheter är ju inte domänernas fel.

Sveriges geografi har också sina brister!

Låt mig bara ta ett exempel: Varför ligger Snöan i Bottenhavet, när Sälen ligger i fjällen?

- Någon j-kla ordning borde det vara på verkligheten också.

Med de förutsättningar lantmäteriväsendet gett oss går allt inte som en dans.

För egen del skulle jag behöva hela Salen till mitt förfogande, för att våga bjuda upp i Snoan.

Det är mycket enklare att dansa runt granen.

[Lennart Forsberg](#)